

Beeldvorming seksualiteit bij ouderen

Seksualiteit is voor iedere persoon een zeer individueel gegeven. Het is geen exacte wetenschap. Vertrekkende vanuit het biopsychosociaal model beschouwen we seksualiteit dan ook als een zeer complex fenomeen waarin zowel biologische, psychologische, relationele als cultuuraspecten een belangrijke rol spelen. Voor professionelen in de zorg is het niet altijd eenvoudig om een beeld te krijgen van de seksualiteit van een bewoner. Tevens geven veel professionelen aan dat ze het moeilijk vinden om met de oudere zelf in gesprek te gaan over hun seksuele leven en vragen.

Deze tool kan men gebruiken om:

1. Een gesprek met de oudere over diens of haar seksuele vragen en noden te voeren.
2. Samen met het team een beter zicht te krijgen op het seksuele leven van een oudere die zelf het gesprek niet meer kan aangaan.
3. Samen met het team zicht te krijgen op de dynamiek achter seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Onderstaande tabel biedt een aantal handvaten. Het is geen opsomming van concrete vragen die men kan stellen aan de oudere of aan het team. Het is eerder een opsomming van thema die men kan bespreken. De thema's worden onderverdeeld in verschillende categorieën zoals de lichamelijke aspecten, de levensgeschiedenis, de huidige leefcontext en het sociaal-emotioneel en cognitief functioneren van de oudere. Afhankelijk van de vraag en /of persoon kan men andere thema's selecteren die belangrijk zijn om te bespreken.

<p>In geval van seksueel grensoverschrijdend gedrag (punt 3) Omschrijf het gedrag Wie? Wat? Wanneer? Waar? Bij wie? .....</p>			
<p>Lichamelijke aspecten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Geslacht • Leeftijd • Medicatie • Ziektebeeld • Cognitieve beperking • Fysieke beperking • Zindelijk –incontinentie • Verzorging: zelf of met hulp • Seksuele belemmeringen, dysfuncties • 	<p>Levensgeschiedenis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Algemeen: gezin, kinderen, beroep ... • Relatieverhoudingen , relatietevredenheid, genogram • Situeer de periode waarin persoon opgegroeid is (cultuur) • Seksuele geaardheid • Seksuele carrière en vaardigheden, ervaringen • Seksuele tevredenheid over vroegere relaties • ... 	<p>Sociaal- emotioneel gedrag, cognitieve aspecten en persoonlijkheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijkheidskenmerken, persoonlijkheidsstoornis • Begrijpvermogen • Interne controle (weten wat kan) • Communicatiemogelijkheden • Omgaan met anderen • Strategieën • 	<p>Huidige levenscontext</p> <ul style="list-style-type: none"> • Huidige leefsituatie (thuis, met hulp, WZC, met of zonder partner...) • Huidige status : alleenstaand of In relatie • Relatietevredenheid • Seksuele tevredenheid • Attitude van de andere bewoners • Attitude van de kinderen ,familie • Attitude van de professionelen • Privacygevoeligheid (hoe belangrijk is privacy voor de oudere) • Mogelijkheden om privacy te bewaken (kan een deur op slot, houdt men rekening met privacy, wordt er respectvol omgegaan met info...) • Kamer alleen of met meer • Relatienoden, relatiedrang • Seksualiteitsnoden • ...